

Серед основних причин виникнення зовнішніх загроз фінансовій безпеці ринку страхових послуг є:

- високий ступінь концентрації фінансових ресурсів на міжнародних страхових ринках та інтеграції в сфері перестраховування;
- інтернаціоналізація світового ринку страхових послуг;
- надмірна залежність національних страхових галузей від іноземного капіталу, що робить фінансову безпеку страхової діяльності ще більш значущою.

Щодо внутрішніх загроз найбільш значущими є:

- недостатність ліквідних активів у вітчизняних страхових компаніях;
- незбалансованість страхового портфеля;
- висока частка перестраховування;
- незначний рівень страхового покриття та шахрайські дії суб'єктів страхового ринку [2, с.47].

Важливим завданням для страхових компаній в рамках забезпечення фінансової безпеки є формування збалансованих страхових портфелів, а проблемою вітчизняного страхового ринку є те, що більшість страхових компаній відшкодовує витрати за рахунок нових страхових премій, не приділяючи значну увагу страховим резервам. Саме тому, на відповідну увагу заслуговує питання ефективного розміщення коштів страховиків, представлених у формі страхових резервів. Страхові компанії повинні

сформувані інвестиційний портфель таким чином, щоб вчасно і в повному обсязі виконувати взяті зобов'язання перед страхувальниками, внаслідок чого наглядові органи могли б чітко регламентувати напрями розміщення активів і частку, яку має займати кожен вид активу в загальному інвестиційному портфелі страхової компанії.

Економічні та соціальні перетворення, що відбуваються в світі та в Україні відображаються на всіх сферах господарювання, зокрема й на функціонуванні страхового ринку. Одним із наслідків світової кризи є зростання конкуренції, що призводить до переорієнтації та вдосконалення системи фінансової та економічної безпеки страхового ринку з метою підвищення захисту юридичних та фізичних осіб [2, с.50].

Отже, можна зробити висновок про те, що страховий ринок та фінансова безпека його учасників є важливою складовою ринкової економіки і виступає, з одного боку, засобом захисту бізнесу і добробуту людей, а з іншого – комерційною діяльністю, що приносить прибуток та значні інвестиції в економіку. Роль страхових компаній у ринковій економіці, зобов'язує їх приділяти особливу увагу організації власних фінансів, і як наслідок, забезпеченню фінансової стійкості та платоспроможності всього ринку.

Література:

1. Нікіфоров П.О. Сутність і значення фінансової безпеки страхової компанії / П.О. Нікіфоров, С.С. Кучерівська // Фінанси України. - 2013. - № 5. - С. 86-94.
2. Єрмошенко А.М. Визначення поняття фінансової безпеки страховика та її категорій / А.М. Єрмошенко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. - №4. – С. 46-51.

УДК 338(075.8)

ОЦІНКА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Остропович О.– ст. 3 курсу, гр. Фзвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Свентух А.О.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В сучасних умовах господарювання суб'єктам ринкових відносин знеобхідно дійсною ефективною управлінням дебіторською заборгованістю, сприяючи постійному її зменшенню.

Основною метою аналізу будь-якого аспекту фінансово-господарської діяльності підприємства є виявлення негативних для його фінансового стану тенденцій, пошук резервів підвищення ефективності діяльності, обґрунтування прийняття управлінських рішень, моніторинг різних аспектів діяльності підприємства, доцільність нововведень. Результати фінансового аналізу є тим підґрунтям, на основі якого формують фінансову політику підприємства, розробляють сукупність заходів, добирають фінансові механізми реалізації поставленої перед фінансовим менеджментом мети [1, с.161].

Аналогічно результати оцінки стану розрахунків підприємства дають можливість виявити недоліки в їх організації та здійсненні, намітити бажаний їх стан, визначити потрібні для цього шляхи вдосконалення та заходи, відібрати з них найбільш прийнятні та доцільні для кожного окремого підприємства і на цій

основі розробити комплексну політику управління розрахунками підприємства, яка визначає перспективи поліпшення їхнього стану.

Аналіз дебіторської заборгованості доцільно проводити в певній послідовності та розпочинати з проведення горизонтального та вертикального аналізу, який покаже вагу складових елементів дебіторської заборгованості та частку дебіторської заборгованості в структурі оборотних активів і в структурі балансу. Проведемо оцінку структури дебіторської заборгованості підприємства ПП «Престиж-груп», основною діяльністю якого є оптова реалізація косметики та парфюмерії (табл.1).

Дані таблиці свідчать, що за аналізований період розмір оборотних активів ПП «Престиж-груп» в 2015 році збільшився порівняно з 2014 роком на 3210 тис.грн., а розмір дебіторської заборгованості на 227 тис.грн. Дебіторська заборгованість складає в 2014 році 31,93% в оборотних активах підприємства, а в 2015 році частка зменшилась до 31,81%.

За видами дебіторської заборгованості значні обсяги були по заборгованості за товари, роботи, послуги. Таке

відволікання коштів у дебіторську заборгованість є не виправдано високим, що актуалізує завдання оптимізації управління дебіторською заборгованістю.

Показники, що характеризують стан дебіторської заборгованості належать до найважливіших

показників фінансового стану підприємства [2, с.613]. Саме тому для аналізу використовується система абсолютних і відносних показників, а також фінансових коефіцієнтів, які відображають стан справ для різних категорій користувачів (табл.2).

Таблиця 1

Аналіз складу та структури дебіторської заборгованості ПП «Престиж-груп» за 2010-2015рр.

Дебіторська заборгованість	Роки				Відхилення (+,-) 2015р. від 2014р.	
	2014		2015		Сума, тис.грн	Структура, %
	Сума, тис.грн	Структура, %	Сума, тис.грн	Структура, %		
Дебіторська заборгованість Усього	1492	31,93	1719	21,81	227	-10,12
В тому числі:						
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1266	27,09	1505	19,09	239	-8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	150	3,22	165	2,09	15	-1,13
Інша поточна заборгованість	76	1,63	49	0,62	-27	-1,01
Усього оборотних активів	4672	100	7882	100	3210	100

Таблиця 2

Показники для аналізу і прогнозування дебіторської заборгованості

Показник	Коротка характеристика
Коефіцієнт відволікання оборотних коштів у дебіторську заборгованість	визначається як відношення розміру дебіторської заборгованості по розрахунках з покупцями і замовниками за певний період часу до загальної суми оборотних активів підприємства; цей коефіцієнт визначається в динаміці.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	показує, скільки разів за рік обернулись кошти, вкладені в розрахунки і визначається як частка від ділення обсягу чистої виручки до середнього залишку дебіторської заборгованості.
Середній термін інкасації (погашення) дебіторської заборгованості	характеризує середній термін інкасації дебіторської заборгованості і обчислюється відношенням середнього залишку дебіторської заборгованості за період до односторонньої виручки від реалізації у цьому періоді.
Коефіцієнт протермінованої дебіторської заборгованості	визначається часткою дебіторської заборгованості, не оплаченої у визначений термін, у загальній величині дебіторської заборгованості.
Середній «вік» протермінованої дебіторської заборгованості	визначається як відношення середнього залишку заборгованості, неоплаченої у визначений термін за аналізований період, до суми одностороннього обороту по реалізації у цьому періоді.
Ефект від інвестування коштів в дебіторську заборгованість	обчислюється як різниця таких показників: розміру додаткового прибутку, отриманого від збільшення обсягу реалізації за рахунок надання кредиту, поточних витрат.
Співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованості	підприємство повинне прагнути зберегти рівновагу між розміром кредиторської і дебіторської заборгованості.

Можна виділити такі основні завдання управління розрахунками з метою поліпшення їхнього стану:

– зниження частки простроченої дебіторської заборгованості;

– збільшення коефіцієнта оборотності коштів у дебіторській заборгованості (відповідно зменшується середній період інкасації дебіторської заборгованості) та невелике зменшення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості або збереження його значення на попередньому рівні;

– визначення конкретного моменту сповільнення оборотності дебіторської заборгованості шляхом постійного моніторингу змін у політиці оплати рахунків покупцями та замовниками;

– робота з контрагентами щодо вчасної оплати ними їхніх зобов'язань;

– використання прогресивних форм розрахунків [3, с.167].

Розміри дебіторської заборгованості та їхня динаміка прямо чи опосередковано визначають характер управлінських рішень у виробничо-фінансовій сфері. Як відомо, у практиці фінансового аналізу дебіторська заборгованість відноситься до високоліквідних активів. Політика управління дебіторською заборгованістю являє собою частину загальної політики управління оборотними активами і маркетингової політики підприємства, що спрямована на розширення обсягу реалізації продукції і забезпечення своєчасної її інкасації.

Література

1. Євлаш Т.О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення / Т.О. Євлаш // Вісник Запорізького національного університету. - №4(8). - 2010. - С. 161-171.
2. Момот Т.В. Фінансовий менеджмент / Момот Т.В. – К : ЦУЛ, 2011. – 712 с.
3. Рибалко О.М. Деякі аспекти ефективного управління дебіторською заборгованістю / Рибалко О.М. // Вісник ЗНУ. – 2014. – №1(9). – С. 164-169